

La Revista

Publicació cultural dels nostres barris

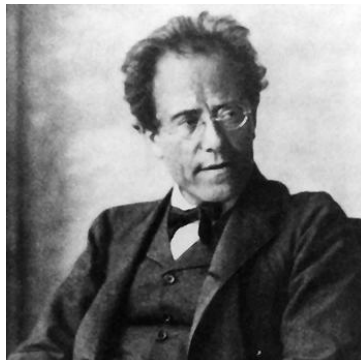
Maiq del 2011

Conxa Ibáñez: 50 anys de carrera artística

El Despertar
Una instal·lació artística al Casinet

El Centenari del compositor Gustav Mahler, amb Toni Peña

Sumari

El Cant Coral,
A càrrec de
Jaume Teixidó

Pàgina 9

L'Espectacle
D'un temps d'un país, Premi Ateneus 2010

Pàgina 5

Pluralitzant l'Art,
a càrrec del
Col·lectiu
Nemònides

Pàgina 4

Dues imatges, dues mirades,
per Joan Sanromà

Pàgina 7

Els contes i els néts, per Joana Colomé

Pàgina 10

El Cinema de Murnau, un article de Pere Díez Gil

Entitats, empreses i col·lectius misteriosos

Sovint ens trobem que les coordinadores d'entitats o l'Ajuntament mateix diu que un barri, o un districte té un nombre determinat d'entitats i associacions. Sovint centenars, que expliquen com n'és de ric un barri, socialment parlant.

Tanmateix, també veiem sovint les mateixes cares arreu, en plenaris, en festes i mostres d'entitats, en trobades, en el dia a dia de les activitats al barri.

Això pot ser degut a diversos motius: o som tots els mateixos però cadascú formem part de cinc o deu entitats, o els socis de les nostres entitats només els interessa allò que fem nosaltres i prou, o que els mecanismes de realització d'activitats entre entitats no acaben de funcionar. Clar que també pot ser que en realitat hi hagi col·lectius que es varen fer i que fa anys que ningú en sent a parlar, o que començaren amb força, s'estancaren i acabaren per no saber ni qui són ni on són, o vés a saber què.

En tots els casos, cal fer neteja i esbandir de tant en tant. Perquè les xifres, sense contingut a vegades no volen dir res.

Damià Pérez

La Cassolada de Sants i les eleccions

Unes 200 persones han participat a la cassolada convocada pels acampats de la Plaça de Sants. La cassolada ha tingut una durada de mitja hora, durant la qual els participants han fet servir tota mena d'estrís culinàries, llaunes, cafeteres, etc.

També hi havia qui feia sonar xiulets, i qui no tenia res més a mà, picava de mans. En acabat, s'ha convocat una assemblea. Pel carrer de Sants, ciutadans a títol personal també han donat suport a la convocatòria, fent sonar les seves cassoles a balcons i finestres. Més enllà del nombre de participants en comparació amb el centre de la ciutat, queda clar que hi ha una part significativa de la societat que a aquestes alçades tant li és quins partits estan celebrant la seva victòria a les urnes, i quins entonen el Mea Culpa i es preparen per a la travessa del desert.

Llorenç Gasset, Veí i cronista del barri

La Foto històrica

Sovint ens pensem que les festes majors són avui molt més lluïdes que abans, i que la tècnica permet realitzar muntatges que abans eren impensables. L'any 1952, la Comissió de Festes del Carrer Jocs Florals va muntar aquesta gran Torre Eiffel de París. Darrera de l'estructura hi podem observar la torre que s'alça al capdamunt de Can Vies, així que no costa imaginar-ne el lloc.

Digues la teva

La Revista és un espai de trobada, opinió, diàleg obert i reflexió sobre les arts plàstiques, les arts escèniques, la pedagogia, la història, el cinema i altres aspectes de la nostra cultura diària. Pots enviar-nos els teus articles i suggeriments a elteubarri@gmail.com, la bústia de correu de la Revista.

Conxa Ibañez: Mig Segle d'art

Ramon Casalé

“La pintura es poesía muda y la poesía es pintura ciega, pero ambas intentan imitar a la naturaleza tanto cuanto les es posible, y con su ayuda, de una o de otra, pueden mostrarse muchas y virtuosas costumbres”

Leonardo da Vinci. Tratado de la Pintura

El paisatge sempre ha estat un dels temes més recurrents a l'Història de l'Art, però depenent de l'època, els pintors l'han representat de formes molts diferents. Adquireix importància a partir del gòtic, tot i que ocupava un segon pla, però a la vegada permetia conèixer de primera mà –encara que a vegades era inventat, barrejant llocs i èpoques– com eren els edificis, les muntanyes, els rius o els camins de qualsevol lloc.

Amb el temps, el paisatge rural, urbà i marítim –les marines– s'ha pintat en diversos estils, com per exemple succeeix amb el realisme de l'Escola de Barbizon, el naturalisme de William Turner, el surrealisme de Roberto Matta o l'hiperrealisme d'Antonio López. Cadascuna d'aquestes tendències mostra el paisatge de manera singular, captant aspectes i situacions que, o bé són reals, o bé només es troben en la imaginació de l'artista.

Dins d'aquesta visió tant heterogènia del paisatge tenim a la pintora Conxa Ibañez (Canet, Barcelona, 1929) que, ara a la Sala Lluïsa Franch de les Cotxeres de Sants, mostra a través d'una trentena d'obres –entre pintures i gravats–, la seva particular visió de les ciutats i dels camps que ha anat visitant al llarg de la seva vida. No es tracta d'una antològica, ja que els quadres, en la seva majoria, són d'aquests darrers vint anys, però sí que la podem considerar com exemple d'una manera d'entendre i estimar una temàtica que sempre li ha interessat.

Podríem afirmar, doncs, que per a ella només existeix un únic tema: el paisatge. La figura humana no apareix mai, però s'intueix, ja que algú ha construït el molí, la casa o el camí.

L'exposició porta com a títol “Un recull de 50 anys”. Com s'entreveu, es tracta d'ensenyar, resumidament, el treball realitzat durant cinc dècades amb la pintura, l'obra gràfica i el dibuix. La primera exposició individual va ser l'any 1960 a la desapareguda Sala Jaimes de Barcelona, des d'aleshores, n'ha realitzat més de dues-centes, entre individuals i col·lectives arreu del món.

La seva formació com artista s'ha gestat a l'Escola d'Arts i Oficis “Llotja” i a la Facultat de Belles Arts “Sant Jordi”, ambdues de Barcelona. Ha rebut innumerables premis i distincions, entre els que destaquen el 1er Premi de Pintura Ciutat d'Hospitalet (1966), els segons premis de la Diputació de Barcelona a la Biennial de Pintura Ciutat de Terrassa, de la Diputació de Girona i de la Ciutat d'Hospitalet Premi Rafael Barradas (1971), Premi de Dibuix III Biennial de Manresa (1995), Premi de Pintura “Donart-95” (1997) i el Premi d'Arts Plàstiques al Museu de la Marina, Vilassar de Mar (1998), del qual vaig tenir l'ocasió de fer-ne la presentació, que va servir com a homenatge a la seva trajectòria creativa.

Tanmateix, també s'ha dedicat a la docència, però no des de l'ensenyament universitari, sinó que ha desenvolupat tasques en tallers de pintura i gravat. Sempre s'ha preocupat d'ensenyar el que sap per a poder –ho transmetre a altres persones, sense guardar-se res per a ella, la qual cosa demostra la seva humilitat i modèstia.

Ha realitzat tallers de gravat a la ciutat cubana d'Holguín, a l'Hospitalet de Llobregat i al Foment de les Arts Decoratives (FAD) de Barcelona.

Si ens centrem en el seu treball, ens adonarem que és molt personal. Quan veiem una obra seva de seguida la identifiquem, doncs no forma part de cap escola o tendència concreta. És cert que a vegades se la relaciona amb l'art naïf, però penso, a banda de coincidir amb determinats aspectes del propi paisatge, que la seva idea no és aquesta, doncs no em sembla que hi hagi ingenuïtat en les seves propostes. Es té la teoria de que els artistes han de pertànyer a un isme concret per poder identificar-los, però perquè no poden moure's lliurement, sense està inscrits en cap corrent determinada?. Hi ha artistes de reconegut prestigi que mai han estat inclosos en cap tendència, cas de Georges Roualt, Amadeo Modigliani o Francis Bacon, entre altres.

Els paisatges d'Ibañez no són inventats, sinó que els ha observat personalment. Quan contemplem els camps de blat de Castella, les oliveres de Jaén, la Costa Brava, els paratges secs i inhòspits dels Monegros, les plantacions de Lanzarote, el litoral del Maresme i del Garraf, veiem que el nostre, és un país molt ric a nivell paisatgístic. Això es reflecteix amb el color, gràcies als blaus, els grocs, els ocres, els verds i els grisos que apareixen, tant si representen el cel, l'aigua, la terra, la vegetació com les construccions, configuren la diversitat existent del nostre territori.

Arts Plàstiques

Això també és palès quan l'artista mostra el paisatge d'altres països i continents, cas de Nova York, Cuba, el Marroc o Venècia, els quals també ha trepitjat, no una si no, en alguns casos, varies vegades.

Tots aquests indrets l'artista els estima. Estima tot allò que la captiva i emociona, gaudint del que observa per després traslladar-lo a un paper o una tela. És una observació pausada, tranquil·la i assossegada, que li serveix per a crear una obra

que li permet transmetre a l'espectador aquestes sensacions de placidesa i reflexió que, malauradament avui dia tant trobem a faltar.

La línia de l'horitzó que serveix per a delimitar el quadre en dues parts, ens indica que hi ha un primer i un segon pla, en que cap d'ells s'imposa l'un a l'altra, tots dos són igualment importants, com per exemple succeïa en la pintura renaixentista, on la línia s'aproxima

a la idea d'equilibri i d'ordre.

Si per a Leonardo Da Vinci, la pintura era poesia muda, per a Conxa Ibañez, la pintura és poesia contemplativa. En els dos casos el silenci i la meditació són els motius principals de la seva existència. No calen les paraules per entendre el que significa la seva pintura.

Ramon Casalé

Associació Internacional de Crítics d'Art

Pluralitzant l'Art

ART JOVE

Actualment podem apreciar que dins la producció artística s'han intensificat els punts d'unió entre diferents disciplines que fins ara no havien estat tan íntimament lligades. Així, la pintura, sempre considerada l'art per excel·lència, ha anat cedint terreny a altres mètodes de creació artística que cada cop anaven adquirint més força. Tot això dona peu a fomentar l'experimentació entre uns camps i els altres i, com a conseqüència, l'enriquiment d'aquesta nova producció artística.

No podem oblidar que el canvi generacional provoca en sí una nova forma de veure les coses i d'interpretar-les despertant, a l'hora, una curiositat enfront a noves maneres de representar. Aquesta ampliació de les possibilitats implica, per altra banda, ser conscients de les característiques de cada material i de les possibilitats de cada tècnica, ja que el descobriment de cada un d'ells implica noves formes de treball que no serien possibles.

L'exploració d'una nova manera de fer ajuda també a imaginar projectes que fins aleshores no es reconeixien com a factibles. Parlant des de la nostra experiència, el fet de treballar combinant tècniques en un mateix projecte ens aporta un ventall de possibilitats més ampli a l'hora de portar-lo a la pràctica i poder materialitzar el concepte. En el nostre cas, que hem decidit treballar des de la col·lectivitat, aquesta interacció de disciplines va venir donada pel fet que cada una de (segueix)

Arts plàstiques

(segueix)

nosaltres estava treballant en una modalitat diferent, fent que d'alguna manera el que podia aportar cada una s'acabés ajuntant en l'obra final. Aquest intercanvi de llenguatges i d'idees és un intent de desvincular-nos de la tradició individualista a vegades present en els àmbits de producció artística. D'aquesta manera, tant l'obra com nosaltres ens nodrim d'aquest punt d'aproximacions.

El fet d'haver-nos ajuntat quatre persones procedents de diferents camps ens ha fet combinar altres maneres de treballar amb els materials, aprenent així unes de les altres i reconduint un projecte que si s'hagués resolt de forma individual possiblement s'hauria encaminat cap a una altra direcció. Tot i que a vegades resulti difícil el fet de posar-se d'acord en la presa d'algunes decisions, les solucions donades per la confluència de punts de vista i de tècniques sempre acaba sent enriquidor tan a nivell personal com artístic.

Col·lectiu Nemónides

El despertar

Durant el segle passat allò que fins aleshores s'anomenava art va sofrir moltes transformacions.

Les tecnologies avançaven cada vegada més ràpidi amb elles el pensament humà. De forma paral·lela l'artista va buscar noves maneres d'expressar-se i així en una espiral vertiginosa de "Ismes": Impressionisme, Futurisme, Dadaisme...vàrem ser testimonis del naixement d'un nou món artístic.

Una de les coses que es van canviar dins d'aquest nou món va ser el concepte pel qual una obra d'art havia de ser quelcom durador i perenne, en conseqüència va sortir a la llum una tendència que contemplava un art efímer, d'una durada determinada o aleatòria.

Dintre d'aquesta tendència que supera els límits convencionals de les disciplines clàssiques, trobem les instal·lacions artístiques.

Una instal·lació artística és un gènere d'art contemporani on s'utilitza l'espai expositiu per crear, no un objecte sinó un ambient,

entorns de vivències estètiques, emotives, sensorials, sensuals i intel·lectuals. Sovint l'espectador pot circular per l'obra i interactuar amb ella i pot incorporar noves tecnologies com són vídeos, mitjans informàtics, so o música.

A partir dels anys 60, molts artistes influïts pel tracte que feia de l'espai el moviment artístic anomenat Minimalisme, van centrar el seu projecte personal en les instal·lacions. Així podem parlar d'artistes de la importància internacional com han estat Joan Brossa, W. Vostel, A. Muntades, E. Valldosera, J. Colomer, A. Mendieta El procés de realització de les instal·lacions artístiques varia segons l'artista, n'hi ha que han estat concebudes per un lloc en especial i no es poden traslladar a cap altre i n'hi ha que cada vegada que s'exposen es creen de nou conservant-se només el projecte escrit.

La instal·lació artística que vàrem realitzar al Casinet d'Hostafrancs el passat dia ..., Va ser concebuda a partir de la lectura del monòleg "El despertar" dels escriptors Dario Fo i de la seva companya Franca Rame, on la protagonista explica la situació caòtica en que es troba.

De la idea de caos va sortir la idea de garbuix, d'emboïc i d'aquesta el material: el ferro, material ferm i a la vegada, impregnat d'òxid, tant feble, que parla per si sol i expressa calladament allò que ara podríem explicar però no direm perquè sigui l'espectador que al veure d'instal·lació, es deixi portar sense guia per l'espai que hem intervingut.

Amb aquesta instal·lació hem intentat cridar l'atenció vers les dones i vers el problema que se'ls presenta quan intenten compaginar la vida familiar amb la vida laboral. Esperem haver aconseguit el nostre propòsit.

Anna Bafalluy, Anna López Isart I Montse J. Sorribes

Arts Escèniques

L'espectacle *D'un temps* guanya el Premi Ateneus 2010

L'Esbart Ciutat Comtal va ser fundat l'any 1959 a Barcelona i es va constituir com una entitat associativa sense afany de lucre. Des dels seus inicis ha treballat en l'àmbit de la dansa popular i tradicional catalana.

La nostra activitat principal és ballar dansa catalana, ballar pel plaer de realitzar una activitat que comporta satisfacció personal, relació social i divertiment. A més de ballar per fomentar i mantenir la cultura, la nostra voluntat és mostrar el treball propi, divulgar el ball popular i establir contactes generacionals. La fita és realitzar espectacles amb rigor i amb una qualitat artística que captivin i fomentin l'interès entre el públic perquè el nostre repertori tingui en la societat actual el reconeixement que es mereix.

L'espectacle *D'un temps* va ser ideat, des del primer moment, com un projecte caracteritzat amb els mateixos atributs que qualsevol dels nostres altres treballs. L'espectacle dels nostres exdansaires s'havia de presentar amb dignitat, pulcritud i rigor, i s'havia d'inscriure en el present tot procurant que la presentació i l'escenografia s'atenguessin a les pautes establertes per l'actualitat. En base a tota premissa escènica, la memòria, la nostàlgia i el record havien de transcendir mitjançant les danses d'un temps i fer-ne partícip a tot el públic. El resultat va ser un espectacle d'exdansaires en el qual s'hi recullen un compendi de danses del repertori de l'Esbart al llarg dels anys passats.

S'interpreten compaginant una acurada presentació a partir d'un recull de temes musicals vinculats a l'època i la narració de petits fragments d'un presentador que evoca el record. Els aires retrospectius culminen amb breus instants de projeccions que transporten el públic amb imatges commovedores de la nostra història. La realització de tot l'espectacle mostra una cura especial en el tracte emotiu a través del contingut nostàlgic i a la vegada s'esmerça en mostrar una qualitat escènica presentant un disseny de vestuari per a l'ocasió, disseny lumínic, fragments de piano en directe i l'elaborada interpretació de les danses darrera un gran treball de tots els dansaires.

Arts Escèniques

El valor de cant coral

El cant coral és la disciplina que ens ajudarà a cantar fent servir correctament la veu, el primer instrument musical que tenim a l'abast des de que som petits.

El prestigiós pedagog Oriol Martorell (1927-1996), fundador de la Coral Sant Jordi l'any 1947 quan només tenia 20 anys, tenia una concepció de la música que anava molt més enllà de l'àmbit acadèmic o elitista.

Com a pedagog considerava la música un component essencial de la formació dels joves; com a historiador veia la música tradicional catalana un camí per mantenir viva la memòria del país, i com a ciutadà creia que l'activitat coral era una manifestació d'adhesió social.

En Baltasar Bibiloni, impulsor de diverses iniciatives per a la promoció de l'educació musical és un gran dinamitzador del cant coral a Mallorca on ha fundat i dirigit diverses corals. La pràctica del Cant Coral, diu ell, és la forma més eficaç i simple d'acostar les persones a una vivència profunda de la música, fent música. A cada individu, el Cant Coral l'educa, en primer lloc físicament.

L'ús correcte de l'aparell de fonació, que coordina el sistema respiratori i

l'òrgan de la laringe per generar la veu, comporta un treball constant de superació.

No són unes cordes vocals les que canten, és tota la persona la que s'ha de posar atenta i vigilant a l'hora de cantar. La veu és el resultat d'uns moviments corporals que milloren l'estat i la funcionalitat de l'aparell fonador. Des del punt de vista psíquic, el Cant Coral, com a tal, afina la sensibilitat, allibera tensions i dona força moral amb la joia profunda que crea. Com activitat col·lectiva, hi és ben palès el sentit de comunitat. Poques coses deu haver-hi tan apropiades per a representar una autèntica i ben avinguda comunitat, com el Cant Coral. La seva pràctica demana atenció màxima als altres, sentit de l'ordre, una disciplina raonable, humilitat, cooperació a l'esforç per aconseguir un objectiu comú, i també demana entrega i atenció continuades.

Per això, el Cant Coral, es converteix en la imatge viva més bella de l'equilibri social on cada element respecta i és respectat. Vull acabar aquest article amb la proclama que el Moviment Coral Català va fer el proppassat diumenge, dia 12 de desembre, que amb motiu de la celebració del Dia

Internacional del Cant Coral, s'hi va sumar i en va difondre el seu missatge a través dels nombrosos concerts que varen tenir lloc a Catalunya durant aquell cap de setmana

PROCLAMA

Canteu, cors del món! Que la vostra veu ploqui brolladors on cremen les fogueres.
Que el vostre cant posi roses on hi ha camps de batalla.
Obriu solcs i sembreu amor per tal que recolliu fruits d'esperança.
Canteu a la llibertat on existeixi el despotisme,
canteu a la igualtat on niï la pobresa,
canteu a la germandat on prevalgui l'odi.
Que els vostres cants orientin el món perquè la pau substitueixi la guerra,
perquè l'home respecti la terra, perquè no existeixin diferències de races i color,
perquè tots siguem fraters, perquè aquest planeta s'alegri amb les vostres veus.

Jaume Teixidor Badia

Arts Escèniques

Centenari de Gustav Mahler

El 18 de maig d'enguany es commemora el centenari de la mort de Gustav Mahler, músic per damunt de tot, que va obrir les portes de la atonalitat en la composició i va fer escola en la direcció d'orquestra.

Nascut el 1860, va ser un home controvertit i polèmic, amb admiradors i detractors arreu. Es definia com a tres cops apàtrida: "Bohemí a Àustria, austríac a Alemanya i jueu al món. Intrús arreu i enlloc desitjat". Amb un punt de supèrbia, tenia una elevada autoestima i autoconfiança, paleses a la frase que va dir arran de les crítiques a l'estil romàntic de les seves obres: "El meu temps arribarà".

Com a director d'orquestra va ser extremadament exigent i autoritari amb els seus col·laboradors i no va restar més de quatre anys en cap dels càrrecs que va ocupar com a director o *kapellmeister*. De fet, segons ell mateix referia, es va dedicar a la direcció per necessitats econòmiques i com a conseqüència del fracàs de la seva primera obra important, *Das Klagende Lied*, en el concurs Beethoven de composició (1881).

D'ascendència jueva, es va batejar el 1897 per aconseguir ser anomenat *kapellmeister* de l'òpera imperial de Viena, en la qual va impulsar una reforma de les tradicions: la prohibició de l'entrada del públic durant la representació i de les interrupcions de l'espectacle encara que fossin per aplaudir alguna ària especialment emotiva, així com l'abolició de la claca. També es va enfrontar amb directors de teatre i escenògrafs per la fidelitat a la partitura original.

Es considerava un "compositor d'estiu", ja que la majoria de les seves obres van ser composades

durant les vacances; tot i que pocs mesos abans de morir va anunciar el desig d'abandonar la direcció d'orquestra per dedicar-se en exclusivitat a compondre.

La seva obra, en la forma, neix del *lied* (cançó). Ell deia que, en la seva música, fins i tot els instruments més harmònics (com la tuba, el fagot i les timbales) havien de cantar. Per això va fer una música d'una riquesa melòdica immensa, amb temes i frases musicals que es superposen constantment i passen d'un instrument a l'altre a gran velocitat.

En les seves composicions hi apareixen constantment marxes i cançons populars, probablement perquè la seva infantesa va transcórrer en un poble de la Bohèmia, Jihlava, en el qual estava aquarterat l'exèrcit austríac, i va conèixer amb les marxes militars i les cançons populars de les tabernes i posades.

Va tenir diverses fonts d'inspiració: llegendes de l'edat mitjana en la seva primera època; els *Knaben Wunderhorn* (col·lecció de més de 500 poemes i contes llegendaris alemanys de diversos autors), que van donar lloc a l'univers Mahler, que el distingeix dels altres compositors; les poesies de Rückert, que es van afegir als anteriors i van consolidar el seu so i estil, i poemes xinesos tradicionals en la seva última etapa.

La mort del seu germà Ernst (tot i que van morir 7 germans més al llarg de la seva vida), la del seu amic i compositor Rott i, sobretot, la de la seva filla gran, Maria, van marcar també la seva obra i la seva vida conferint-li un caràcter més aviat depressiu.

Tant la mort com el destí, el romanticisme fogós combinat amb moments de contemplació

i èxtasi vers la natura i el sobrenatural, les contradiccions i els conflictes humans, apareixen en les seves obres de manera contínua, alterna, superposada melòdicament i, fins i tot, amb anotacions textuais a les partitures.

Coneixedor de la seva transcendència i per desig exprés seu, a la seva tomba només hi figura el seu nom. "Els que em busquen saben qui vaig ser, els altres no necessiten saber-ho."

Aprofiteu l'avinentesa i acosteu-vos a alguna de les seves obres, si no el coneixeu és millor començar per alguns *lieder*, ja que l'extensió de les seves simfonies és considerable; però si el coneixeu és un bon moment per redescobrir-lo i deixar-se endur per la seva música.

Toni Peña

Educació

Dues imatges, dues mirades

Es veritat , moltes vegades les imatges ens diuen coses que són molt difícils de verbalitzar i més posar sobre un paper en un escrit. He revisat dues imatges de la Guerra Civil que tenen un nexa en comú, la figura d'una noia que ens transmet en la seva mirada un grapat de sensacions i un crit de fons , un crit silenciós , un crit que ens interroga a tots amb una pregunta: *què faig jo aquí?*.

En aquesta fotografia Robert Capa retratava una noia refugiada a Barcelona , el gener de 1939 , en espera de fer el camí cap el nord fugint amb la seva família de les tropes del General Franco que estan a punt d'entrar a la ciutat. La noia , diu el fotògraf :

“ És molt maca però ha d'estar molt cansada perquè no juga amb els altres nens. Gairebé no es mou, només segueix tots els meus moviments amb els seus grans ulls negres”.

Està asseguda sobre uns sacs de menjar, un d'ells porta una inscripció que diu “arroces” .

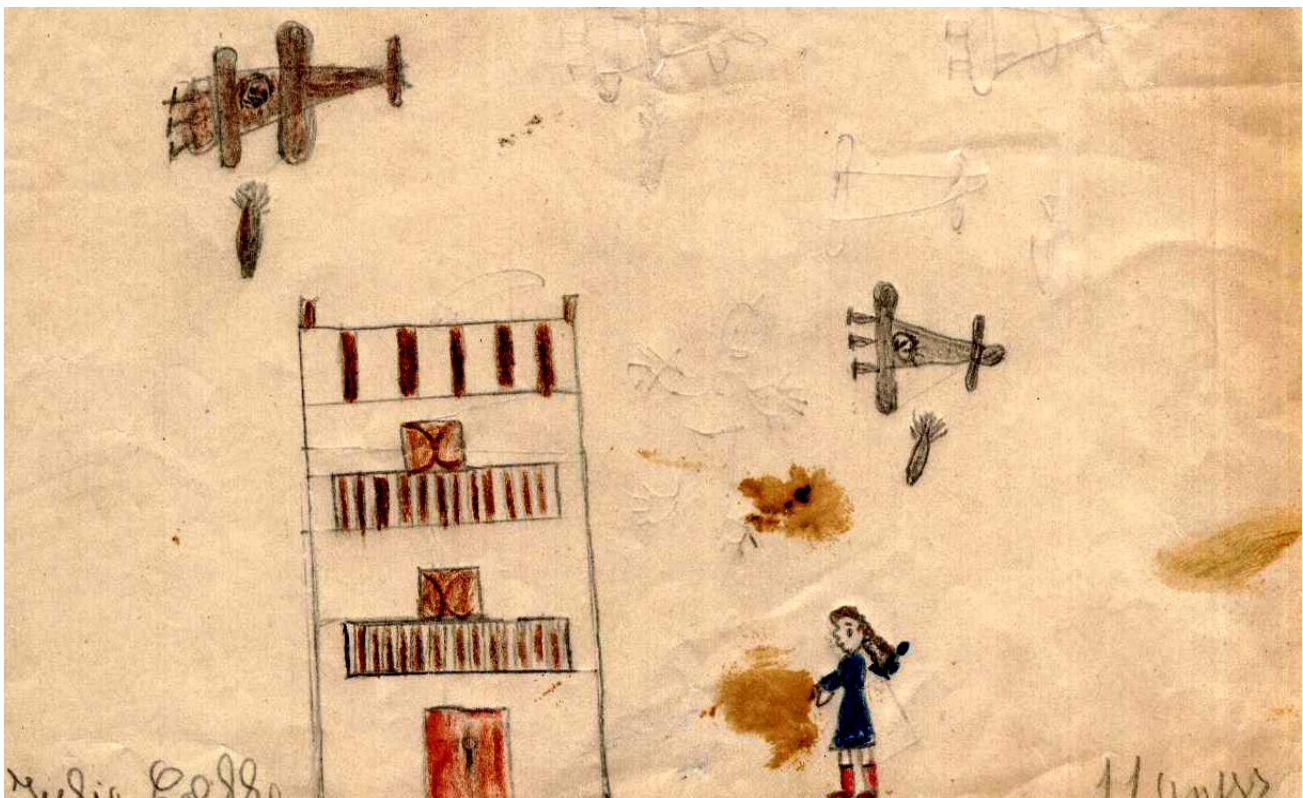
Capa és un buscador de les imatges , amb els ulls la noia ens diu que està cansada que ja no pot més i es deixa anar, està passiva davant d'una situació que no controla, d'una guerra i d'una fugida que marcarà per sempre la seva vida.

En aquesta escola , una de les activitats que proposaven era demanar un dibuix cada dissabte sobre un tema concret, que podia ser l'escola, el carrer, la vida familiar,... Aquestes imatges, avui recollides a l'Institut d'Educació de Barcelona són una crònica dels dies de guerra que varen viure a la ciutat.

En aquest dibuix, Júlia Coello ens transmet una mirada sobre la seva visió de la guerra. La impotència respecte aquells ocells negres, com ombres grans terribles, que deixen anar sobre els carrers la carga de mort. Ens mostra també la seva solitud , va sola pel carrer i es dirigeix a casa que potser hagi estat afectada per les explosions. La noia és la protagonista , viu en primera persona els desastres de la guerra, i és capaç de posar-ho ella mateixa sobre un paper. Dues imatges, dues mirades. Una mirada des de fora, el periodista capta magistralment l'instant d'una mirada robada.

Una mirada des de dins , l'escolar de Sants reflexiona, i ens fa reflexionar a nosaltres, espectadors, sobre la violència i la guerra.

Joan Sanromà, Professor de l'Institut Lluís Vives

Educació

Els contes i els néts

Us explicaré la joia que ha representat per a mi explicar contes al nét,(primer era un de sol, el Pau, ara són cinc) i després escriure'ls.

El Pau era molt petit, al voltant dels dos anys i quan li explicava contes posava i aguantava tan l'atenció, jo em preguntava si era normal.

El Pau no era gaire bon menjador i un dia a l' hora de sopar per distreure'l i obris la boca li vaig dir: Pau vols que t' expliqui el conte del Pau i de la barqueta blanca, va dir que sí i a mida que anava obrint la boca jo vaig començar. *Un dia en Pau va agafar la seva barqueta i se'n va anar a la mar. La barqueta era molt maca,tenia una vela blanca .Aquell dia el sol brillava al cel, era groc i rodo en els contes el cel sempre era igual i jo li preguntava com era el cel Pau?Ell deia groc i rodó. En Pau va pujar a la barca i és va endinsar a la mar. .*

La barqueta feia, xiu, xiu, xiu per sobre l'aigua, van sortir peixos de colors, vers, vermells , un de groc li diu a en Pau. Saps Pau l' aigua de la mar és salada....

L' endemà a la hora de dinar el Pau em va dir: iaia expliquem el conte del Pau i la barqueta blanca, em va venir suor...el conte de la barqueta blanca... jo l' havia oblidat, però és veu que ell no.

De un raconet de la memòria em va sortir més o menys el conte.

Li vaig explicar dos o tres dies. Una nit a l' anar a dormir en Pau li va dir al seu pare, pare expliquem el conte del Pau i la barqueta blanca, al pare es va quedar estorat perquè no era un conte dels que ell tenia en el repertori. Aleshores vaig pensar que el podria escriure'l. Vaig agafar cartolines mida foli, i a cada cartolina a la part de dalt li vaig escriure unes quantes ratlles i a sota i vaig posar el dibuix adient. No vulgueu saber com era feta l' il·lustració, ja que no se dibuixar, retallava dibuixos d' un llibre, calcava d' un altre lloc, posava de la meva collita algun que altre dibuix, ara de gran el Pau quan mira els contes riu de gust.

La del mare d'en Pau quan ho va veure va dir -El podries plastificar , i així ho vaig fer, després vaig unir les cartolines amb una goma.

I així va ser quan va començar l' aventura d' escriure més de quaranta contes. Sortien contes de tot arreu, altres eren totalment inventats. De vegades duia a passejar al Pau (encara anava en cotxet) a un lloc on hi havia una petita estructura de maons i allà vam viure el conte que després vaig escriure.

Pau aquí dintre i viu un monstre, però és un monstre bo, li podríem donar herba perquè mengi, i ja ens tens en Pau i jo introduint herba per forat del panv.

La cosa és va anar complicant perquè després ja em demanava contes a la carta. Iaia vull un conte d'un cocodril, una serp vermella, i un cuc també vermell i jo li feia el conte. Quan va venir una germaneta sortia en els contes que fèiem el Pau i jo. Després ja n'hi vaig fer algun exclusiu per a ella, però pocs, després quan van venir més néts també els hi vaig fet contes, però també pocs. I va ser curiós que el altre dia quan remenàvem els contes la neta més petita que tinc, quatre anys, va dir -Iaia jo no tinc cap conte. Quina veritat! No hi ha dret! El que passa que ara fa temps que pels néts no he escrit cap conte, perquè en un moment donat vam decidir no fer-ne més perquè ja eren massa grans, per aquest tipus de contes. Però ara hi ha la petita, li vaig dir que demà mateix tindria un conte. Li vaig preguntar de que el volia i em va dir , de la mama, el papa Noel i jo. No cal dir que l'endemà tenia el conte i penso que ni faré més.

Joana Colomé

Llengua i literatura

Aurora Gassó

POEMA DE LA DIVERSITAT

Passejant pels carrers
de la meva ciutat
avui m'he trobat amb gent
de tots els colors
del planeta

els nostres passos s'han
creuat
i al mirar-nos als ulls
una llum d'emocions
ha parlat amb veu
de poeta

avui els carrers
de la meva ciutat
semblaven un bosc
flairant infinites olors
en animada conversa

la gent vestida amb robes de
pau
duïa el sol, la pluja, els balls

la gràcia i el caminar
del càntic
de cada terra

que fàcil es deixar-se guiar,
embolcallar i dansar
perduda-volguda
en aures llunyanes
avui tant properes

i m'he sentit joiosa i vital
de ser filla
d'aquesta ciutat
que emprèn camins
d'amistat sincera

passejant pels carrers
de la meva ciutat
la gent d'arreu
m'ha regalat la veu
d'aquest poema

Natàlia Carrasco

Els Jocs Florals tornen al barri

De nou, els Jocs Florals de Sants, Hostafrancs i la Bordeta s'han convocat per a tots els poetes i escriptors catalans que vulguin acollir-se a la convocatòria oberta.

És aquesta una festa de les lletres que permet que els virtuoses de la llengua puguin mostrar les seves obres escrites durant l'any en les categories establertes, que des de Sants segueixen la tradició històrica: l'Englantina, la Viola i la Flor Natural.

La Flor Natural, per tradició la categoria més cobejada, és la que té per motiu els poemes dedicats a l'amor. La Viola, en canvi, premia els poemes místics i religiosos, que el comitè organitzador ha decidit dedicar a valors més universals. En canvi l'Englantina és la categoria que premia els poemes patriòtics.

Encara sou a temps de presentar-vos-hi.

Els guanyadors de l'edició 2010

Murnau, un monstre del cinema

Pere Díez Gil

Feia temps que tenia el desig incontenible de veure altra vegada un film que havia vist en la meua prehistòria i que no recordava en absolut: "Nosferatu", el vampir de Murnau. Al assabentar-me que feien a la Filmoteca un cicle sobre Murnau, em vaig entusiasmar, vaig devorar totes les pel·lícules que m'oferia la Filmoteca.

Ja abans, en l'exposició "el segle del Jazz" que van fer al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB), un fragment de dos minuts del film "Amanecer" em va copsar fins al punt de repetir-lo en diverses visions deu o quinze vegades.

Totes les pel·lícules vistes a la Filmoteca eren interessants, però cinc les vaig trobar absolutament genials: "Nosferatu" i "Sunrise" o "Amanecer", "Faust" i "Tabú" i per completar el quintet "l'Últim".

Les altres pel·lícules son "el camí de la nit", "Phanton", "Tartuff" i "Citi Girl".

Diré la meua opinió sobre les que crec millors: "Nosferatu" 1921: es un film misteriós, apassionat, fred, màgic, realista, psicològic, humà, ultrasensorial, ens parla d'altres móns, però amb la sensibilitat, el sentiment, la passió, el amor, el psicoanàlisis d'aquest mon real, amb una intensitat esgarrifosa.

"Amanecer" 1927, és una joia del cinema. Un tresor que reuneix tota la tècnica dels "grans":

Eisenstein, Fritz Lang, etc, i ens presenta un mon de fantasia com el de "Metropolis" o de "Potemkin" i de troballes que s'avancen en segles a la Historia del Cinema, l'expressionisme mes brutal, el sentiment mes profund, els fosos d'imatges que ens mostren els somnis i les sensacions mes intimes, les passions mes fosques i la pau mes natural, el candor mes diví i angelical, el crim i el mes sublim de l'ésser humà.

"Faust" 1926, es un repte d'expressió i transforma la seva vocació frustrada de pintor, transmetent en imatges pures, basades en grans pintures de l'Historia de l'Art i aconsegueix el cinema pur, tot imatge casi sense paraules, tot acció, que va aplicar a tot el seu cinema. es un film sublim, en que mostra i defensa la seva ideologia màgica i el concepte del be i del mal, sempre present en les seves obres, i com va dir el seu millor historiador Luciano Berriatúa: "El seu company i parella, jueu i especialista en ciències ocultes i màgia, el va introduir en els móns ocults i en les creences jueves dels principis oposats del be i del mal, de la virtut i del vici, que lluitant constantment entre si i fa que guanyi sempre el be". aquests principis i la seva hipersensibilitat son presents en totes les seves obres.

"Tabú" 1931, es un film de la puresa, del plaer, del paradís, de la musica, dels Mars del Sud, tot poesia, màgia, expressionisme, aquí lluitant els principis del be i del mal, la felicitat màxima i la desgracia, la llibertat i la opressió, la natura més humana i feliç i la presó i el crim que s'oposen constantment al plaer i la felicitat, el destí de la mort i el sacrifici de la dona. l'esperit jove, lliure i progressiu i el vell caduc, opressiu, negre, basat en la coacció, l'immobilisme, la presó i la mort.

"l'Últim" 1924, film descarnat i terrible, de denuncia social, la societat exprimeix als seus membres i quan els ha exprimit tot el suc, en lloc d'agrair i premiar el seu esforç i treball, els degrada i abandona deixant que morin de misèria i tristesa. Film magistral que fa que arribi a l'espectador tan fort missatge, amb una tècnica magnífica i un actor genial: Emil Jannings.

